

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Dinsdag 18 april 2006 – 14u30

Onderwerp: bespreking van het ontwerp van decreet houdende de wijziging van het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 4 april 2003;

(Speaking Note)

Voorzitter, collegae,

Op 17 maart 2006 hechtte de Vlaamse regering haar definitieve goedkeuring aan het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk van 4 april 2003, en gelastte mij deze in te dienen in het Vlaamse Parlement.

Het decreet van 2003 voorziet in 2005 een evaluatie van de uitvoering van het decreet. Eind 2004 zijn er dan ook gesprekken gestart met vertegenwoordigers van de sector omtrent die evaluatie. In het decreet staat in artikel 62 §1, ik citeer "De Vlaamse regering evalueert voor 30 juni 2005 de uitvoering van dit decreet." Deze zinsnede is natuurlijk voor interpretatie vatbaar. We – de sector en ik – waren het erover eens dat met de uitvoering van het decreet initieel een grondige evaluatie bedoeld werd. In samenspraak met deze vertegenwoordigers – meer bepaald afgevaardigden van de belangenbehartiger FOV, van het steunpunt Socius en de Raad voor Cultuur – werd besloten dat het te vroeg was om op een relevante manier een grondige evaluatie te doen. Het decreet is immers maar in werking getreden in 2003, waarbij 2004 bovendien een overgangperiode was. Als nieuw – en meer realistisch - evaluatiemoment wordt in de wijziging van het decreet gekozen voor 2007. En dit zal inderdaad een grondige evaluatie worden zoals initieel bedoeld.

Toch ligt er vandaag een ontwerp van wijziging van het decreet voor in het parlement. Verschillende redenen liggen hier aan de grondslag. Ten eerste diende u, waarde collegae, een met rede omklede motie in betreffende de evaluatie van het decreet. De heren Bart Caron, Steven Vanackere, Dany Vandenbossche, Herman Schueremans en Kris Van Dijck vroegen mij in deze motie o.a. de grondige evaluatie pas in 2007 te houden en nu slechts te focussen op planlastvermindering. Ten tweede lopen planlastvermindering en administratieve vereenvoudiging als een rode draad doorheen het Vlaamse regeerakkoord. Ook op dit vlak wil ik mijn steentje aan bijdragen.

Tenslotte had de sector al verschillende voorbereidende documenten gemaakt, die een goede basis vormden om de gestarte gesprekken verder te zetten.

Samengevat stel ik een breed draagvlak vast om deze evaluatie in twee etappes te organiseren: in 2005 een "beperkte" evaluatie en in 2007 een "grondige" evaluatie.

Planlastvermindering was de hoofddoelstelling van deze beperkte evaluatie. Tevens hebben we van de gelegenheid gebruikgemaakt om verduidelijking te scheppen bij een aantal decreetbepalingen. We plaatsen dit onder de noemer "administratieve vereenvoudiging".

De planlastvermindering wordt vooral geregeld door de wijziging van het uitvoeringsbesluit. De wijzigingen aan het uitvoeringsbesluit, die niet gerelateerd zijn aan de wijzigingen van het decreet die nu voorliggen, zijn reeds goedgekeurd door de Vlaamse regering. Het betreft de regeling van één indiendatum voor de verschillende beleidsdocumenten (jaarplan, jaarverslag, begroting en financieel verslag). Er moeten nog twee artikels wijzigen. Ze houden verband met de verlenging van de beleidsperiode. Hiervoor moet natuurlijk eerst het ontwerp van decreet goedgekeurd worden in het parlement.

De tweede doelstelling van de beperkte evaluatie wordt – zoals reeds gezegd – gerealiseerd door een aantal decreetaanpassingen. Deze liggen vandaag voor. Hierbij wordt vooral de rol en de opdracht van de administratie scherper gesteld met betrekking tot de evaluatie van de werking van de gesubsidieerde organisaties. Ook de status van de uitgevoerde evaluatie en de vaststellingen erin vervat, worden verduidelijkt.

Het lijkt geen twijfel dat de evaluatie van de werking van de gesubsidieerde organisaties één van de kerntaken is van de administratie. De administratie beschikt hiervoor over verschillende mogelijkheden:

- ze heeft verschillende documenten en verantwoordingsstukken beschikbaar, zoals de jaarplannen, jaarverslagen, begrotingen en financiële verslagen en de beleidsplannen, maar ook nuttige informatie die door de organisaties wordt bezorgd;
- de administratie legt één of meerdere bezoeken ter plaatse waarbij naast de al vermelde documenten en verantwoordingsstukken nog andere relevante gegevens door de organisatie kunnen voorgebracht worden;
- de administratie is tevens gemachtigd om activiteiten ter plaatse te controleren.

Ongeacht de vorm van de evaluatie door de administratie, deze resulteert altijd in een schriftelijke communicatie met de organisatie.

Toch willen we een onderscheid maken in die schriftelijke communicatie.

De bevindingen die het gevolg zijn van de bezoeken ter plaatse – zowel de controle van de activiteiten en de aangekondigde bezoeken – moeten binnen de drie maanden worden meegedeeld aan de betreffende organisatie.

Wat betreft de controle van de documenten hebben we ervoor gekozen geen termijn te plakken op de schriftelijke communicatie. Ik weet dat de sector ook hier een termijn wil invoegen. Ik heb echter heel bewust gekozen dit niet te doen. Ik heb daarvoor de volgende argumenten.

Ten eerste zullen vanaf nu alle documenten vóór 1 april toekomen bij de administratie. Het is quasi onmogelijk voor mijn administratie om binnen de drie maanden een verslag te maken van het jaarplan en jaarverslag van 127 organisaties. Als we dit zouden opleggen aan de administratie, dan zal dit ten koste gaan van de kwaliteit van de evaluatie. Hiermee helpen we noch de organisaties noch de Vlaamse belastingbetaler.

Ten tweede loopt men het risico de evaluatie te fragmentariseren. Wanneer elke evaluatie-element een aparte schriftelijke nota met zich meebrengt, wordt het bredere verhaal over het hoofd gezien. Het is immers de bedoeling dat de administratie dialogueert met de organisaties op hun bezoeken over de jaarplannen en jaarverslagen. Deze contacten verduidelijken vaak nog veel. Verduidelijkingen die in een onmiddellijke schriftelijk verslag van deze documenten zouden ontbreken en misschien daardoor plaats zouden maken voor negatieve bevindingen.

Bovendien is er altijd het door de administratie opgestelde evaluatieverslag dat tijdig aan de organisatie wordt bezorgd. Ik verduidelijk straks de rol van dit evaluatieverslag. De geest van het decreet bepaalt bovendien dat wanneer er flagrante opmerkingen zijn de administratie hier niet mee wacht tot het finale evaluatiemoment.

Het lijkt me tenslotte niet getuigend van goed bestuur om langs de ene kant planlastvermindering en administratieve vereenvoudiging voor de sector te realiseren en langs de andere kant planlastvermeerdering en extra administratieve lasten voor de administratie te realiseren.

Ik ben het echter wel volmondig eens met de motieven achter deze opmerkingen. Zowel de sector als de administratie staan voor de uitdaging om op een zeer dynamische, continue en duidelijke manier met elkaar te communiceren. Deze –voor velen- nieuwsoortige relatie tussen het werkveld en de overheid wil ik ten volle ondersteunen. Niet door regeltjes, maar wel door voortdurend aan te sturen op een klimaat van communicatie en transparantie.

Het woord evaluatieverslag is al gevallen. Ik schets nog de nieuwe evaluatieprocedure die deze decreetwijziging ambieert. Dit

evaluatieverslag, opgesteld door de administratie, wordt samen met het eigen evaluatiedocument van de organisatie, haar eventuele repliek op het evaluatieverslag en haar (her)nieuw(d)e aanvraag tot subsidiëring, aan de adviescommissie bezorgd. Deze commissie blijft instaan voor de inhoudelijke en kwaliteitsbeoordeling

De decreetwijziging verduidelijkt de wijze waarop de evaluatie van de werking van de organisatie een beoordelingselement wordt bij de inhoudelijke en kwaliteitsbeoordeling door de adviescommissie, en bijgevolg ook voor de bepaling van de subsidie-enveloppe voor een nieuwe beleidsperiode.

Een laatste wijziging is de verlenging van de beleidsperiode met een jaar. Om een bezoek ter plaatse bij elke gesubsidieerde organisatie op een verantwoorde en zinvolle manier te kunnen verrichten is immers die verlenging van de beleidsperiode noodzakelijk. Een minimale evaluatiebasis van twee werkjaren lijkt ons nodig om de werking van de organisatie op een valabele en relevante wijze te benaderen.

Tenslotte wil ik ook even refereren aan de vraag van Vijftact, de federatie van vormingsdiensten voor personen met een handicap en omgeving. In een brief die wij allen ontvingen, gesteund door de FOV, pleiten zij om van deze eerste beperkte evaluatieoefening gebruik te maken om hen decretaal te verankeren. Ik ben van mening dat deze operatie niet past in wat we gezamenlijk als "beperkte evaluatie" hebben afgesproken maar ten volle aandacht moet én zal krijgen bij de volgende evaluatiefase in 2007.

Geachte volksvertegenwoordigers,

Ik hoop dat ik u mijn analyse deelt en dit ontwerp van decreetwijziging goedkeurt.